Ամսագրի Էֆիեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ١٢٩٠ ԶԻԼՔԱՏԷ ٢٦ — 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 3 ԲԷՆՃՇԷՄՊԻՀ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 15 — ՆԻՒՄԷՐՕ 2416

ԻԼԱՆԱԹ

LLOYD SUISSE

ԼՕՅՏ ՍԻՒԻՍ

Վէնթէրթիւտտէ իհտաս օլունմուշ օլան Լոյա Սիւիս նամ սիկուրիթա գումբանեալարը, պահրէն վի պէհրէն վէ չոյ իւզէրինտէն նագլ օլունան էշեալարը սիկուրիթա թութտուգտան մաստա, տէնիզ վէ չայտա իշլէտէն Իմրօբա վէ Նունան վէ Օսմանլը վարօրլարը վէ եէքէն կէմիլէրինէ վէ եախօտ գարատա տէմիր եօլ արտարնա եիւքէթիլմիշ օլան մայ վէ կլրուբ վէ սայիրէ, վէ բոստաեա թահիւտիլ մէքթուպ վէ բաքէթլէրի սիկուրիթա իտէր։

Ֆիեաթ էհվէն վէ չարթլար ֆալտէլի տիր։

Թաֆսիլլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին սահիպի իմզանը միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Ֆաշ Աճէնթօ
Հ. ԷԼՊԻՆԿ
Գալաթա

Աճէնթօ
ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԲԷՔՄԷՋ
Ֆաշէ գարու

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N°. 9

E. COSSÉ

Հէր ճինս էմթաա վէ պա խուսուս տօգումապէզ տայիր էմթաա սաթըն ալընը գօմիսիոն իլէ։

7 Բասաժ Սոլնիէ, Բարիս

ՀԷՔԻՄԼԷՐԷ ԻԼԱՆ

Sirop du Dr. FORGET

Տօքթօր ՖՕՐԺԷՆԻՆ չուրուպու, նէզլէյէ վէ հօքսիրիւյէ վէ ույգուսուզլուղա վէ քեաֆֆէյի կէօիւս խտսթաշգլարընա պիրէպիր իլաճ տըր։ Մէզքիւր Լուրուպ, հէմ խասթաեը վէ հէմ տէ հէքիմի խօշնուտ իտէր — պիր զահվէ գաշըզը էլ վիրիր։

Բարիստէ Վիվիէն սոգաղընտա տօքթօր ՇԱՊԼԸՆԸՆ տիւքքեանընտա վէ Իսթանպոլտա Տէլլա-Սուտա վէ Վէլիչ վէ գումբանեա վէ Գասապեան վէ Քիւչիւքեան էճզախանէլէրինտէ ըսաթըլը։

ՍԱՐՐԱՖ ՎԷ ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ժ. Տ. ՃԱՆՆԷԹՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Ղալաթատա Մէնիւսիբալիթէ խանը Ն. 16

Մէզքիւր մաղազատա, Օսմանլը վէ Բուսիա վէ Ավսթրեա, վէ Ֆըրանսա վէ Իթալեա վէ Վալաքիա վէ Սաքսոնեա վէ պաշլըճա Բումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը, վէ գուրասը կէլէճէք ալաֆրանկա յունվար 1 տէ քէշիտէ օլունաճագ օլան Պուքրէշ չէհրի իսթիգրազը սէնէտաթը վէ էն պիօյիւք իգրամիէսի 75,000 ֆըրանգտան իպարէթ օլան մէզքիւր թահվիլաթըն բըրօմէսլէրի վէ գուրասը 1873 դեկտ. 15 տէ պաշլաերպ, 1874 մայիս 2 տէ խիթամ պուլաճագ օլան Սաքսոնեանըն ղաէթ մէնֆաաթլը իսթիգրազ քեաղըտլարը սաթըլը կէչէր ֆիեաթլա։ Մէզքիւր մաղազատա, հէր ճինս քեաղըտլարըն գուրօնլարը վէ բիեանգօտա գազանան նիւմէրօլարըն պէտէլի թէտիյէ վէ Բարիս Լօնտրա, Օտէսա վէ Վիէննա չէհիրլէրի իլէ պօրսաճա իշ օլունուր։ Թաֆսիլլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, սահիպի իմզանըն Գալաթատա Գօմիսիոն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 նիւմէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Բարիսին էն միւթէպէր ֆապրիգալարընտան պու տէֆա ալթուն պըրօշ վէ մէտալեօն վէ սաաթ վէ սաաթ գօրտօնու վէ

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լոնտրա վէ Էտիմպուրկ եանղըն սիկուրիթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Իօտէնմիշ սէրմաեէ	252,000	
Եանղըն շիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	596,000	848,000
72 սէնէսինտէ սաֆի քեարը		794,000

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լոնտրա եանղըն սիկուրիթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Իօտէնմիշ սէրմաեէ	100,000	
Եանղըն շիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	230,000	330,000
Սաֆի քեար		270,000

Սահիպի իմզալար, քէնտէլէրինին, պալէատէքի իքի սիկուրիթա գումբանեալարընըն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթօլարը նասպ օլունմուշ օլուպ, եանղըն սիկուրիթասը իչին չօգ գօլայլըգլարվիրէպիլիր, պիր հալաէ պուլունտուգլարընը, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ վէ Իսթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իթմէեէ միւսարտաթ իտէրլէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրիթաեա թութտուգլարը էպնիեէլէրի, պէյնլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանղըն սիկուրիթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չօգ իշ եաբմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիեէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլէրտէ-էպնիեէ սիկուրիթա թութտճագլար։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթատա Կըլավանի խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեալարընը աճէնթօլարը

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ
ՔԷՕՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՖՕՆՏՕ ՊԱՆԳԱՍԸ

Ասիթանէտէ, Պաղչէ-Գաբուսունտա Էմթաա կէմրիկիւ քարշըսընտա Ն. 13

ԷՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ԻԳՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՖՐԱՆԳ

Ալաֆրանկա 1874 փետրվար իպթիտասընտէ Զարպխանէի ամիրէտէ գուրասը քէշիտէ օլունաճագ Բումէլի թիմուր եօլու իսթիգրազ թահվիլաթըն իգրամիեէ գազանան պիլեէթլէրի (Բրօմէս) մէնֆաաթլը շարթլար իլէ ֆիրուխթ օլունուր։

Մէզքիւր Բրօմէս պիլեէթլէրինտէն, Գատըքէօյ իսկէլէ ճատտէսինտէ թիւթիւնճի Մկրտիչ աղանըն տիւքքեանընտա տախի պուլունուր։

Ֆօնտօ Պանգասընտա Տէվլէթը Ալիեէնին վէ Էվրօպանըն հէր նէվ իսթիգրազ թահվիլաթը պուլունուր, վէ անլէրին գուբօնլէրի ըսքօնթօ օլունուր։

Սաքսոնեանըն բիեանքօ պիլեէթը ասլիեէլէրինտէն 85 ինճի թէրթիպաթը իչին մախսուսէն ճէլպ իլէ, Ֆօնտօ Պանգասը թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

ՏԷՄԻՐԳԲՈՒԼԵԱՆ ՎԷ ՋՕՊԱՆԵԱՆ ԳՈՒՄԲ.

ԵԼԸ պաշը հէտիեէսի իչին պու կիպի շէյլէր կէթիրիլմիշ օլուպ, մաղազամըզտա էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տըր։

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ

ՋԵՐՄԻ ԴԵՂ

Տօքթոր Այերի այս դեղն ալ ոչ թէ միայն Եւրոպայի եւ Ամերիկայի ժողովուրդները այլ նաեւ Տաճկաստանի մէջ ալ արդէն շատերը կը գործածեն եւ անոնք որ ուրիշ միջոցներով վերոյիշեալ դառն ախտէն չեն ազատած՝ Տօքթոր Այերի այս բաղադրութեան գործածութեամբը քիչ ատենը մէջ բժշկութիւն գտած են։ Զկայ դեղ մը որ ասոր չափ օգտակար ըլլայ ջերմի։ Հասարակօրէն սօլֆաթօ կոչուած դեղի միջոցաւ շատերը թէպէտեւ ժամանակաւոր կերպիւ բժշկուած են, սակայն ամենուն ծանօթ է որ Սօլֆաթօյի չափազանց գործածութիւնը մեծամեծ վնասներ յառաջ կը բերէ։ Տօքթոր Այերի ջերմի դեղը ոչ թէ միայն զերծ է այդ տեսակ վնասներ յառաջ բերելէ, այլ նորա միջոցաւ հիմնովին ժշկուելէն զատ ջերմի ենթակայ եղող անձը դարձեալ իր նախկին առողջութիւնն ու առոյգութիւնը կստանայ։

Գիներն ամենցած են, կը ծախուի Մինասեանի Ամերիկեան Վաճառատունը։

Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատանը մէջ միշտ կը ծախուի նաեւ հագուստի վերաբերեալ շատ մը բաներ, բուրդէ ֆիստանցուներ, ըսքօչէզ ֆանելաներ հագուստի համար, գունաւոր ֆանելա կտաւ շապիկի համար, չորապներ, բուրդէ գլխանոց, ճերմակ կտաւներ, քթան եւ խիէկ թաշկինակներ, ազնիւ սեւ ճանֆէս, գեղեցիկ պասմաներ, վարագոյրի համար կտաւներ, քազմիր եւ չուխա արանց հագուստի համար նաեւ կանանց մանթօյի համար Վաթէր Բրուֆ կոչուած ասուեղէնք։

Ամերիկեան Վաճառատուն Ղալաթիա։ 1

MARQUE de FABRIQUE DÉPOSÉE

ELIAS HOWE JR INVENTOR & MAKER. NEW YORK U.S.A.

Pas de Machine véritable sans cette Médaille.

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԷԲՕԶԻԹՕ

Գալաթա Վօյվօտա սօքաղը Ն. 13

Ամերիգանըն ասըլ Էլիաս Հովըն մաքինալարը վէ Պէլճիգանըն ասըլ Հ. Ժ. Բըթինին մաքինալարը վէ Գանատանըն ասըլ Ռ. Մ. Վանչէր գումբ. մաքինալարը։

Էսկի լասթիգ տիքէր մաքինա վէ գասնագ մաքինալարը վէ չամաշրը եըգամագ իչին մաքինալար, իբլիք, էպրիւշիւմ, իյնէ վէ պալէատէքի մաքինալար իչին ալէաթ։ Մէզքիւր մաղազատա թաամիր իչին հէր ճինս ալէաթ պուլունուր։ Սըփարըշ օլունտուգտա, թաշրաեա մալ կէօնտէրիլիր։ Միւշթէրիլէրէ, խանէլէրինտէ տիքիշ տէրսի վիրիլիր պատիհէվա։ Հօվ վէ Սինկէր իյնէլէրի տուզինասը 9 ղշ։

ԱՋԳԱՅԻՆ

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու, հէմշէհրիմիզտէն աօքթօր Ստեփան էֆէնտի Դաւիթեան հագգընտա, հէրքէսին մէրագընը տավէթ իտիճի պիր շէյ չուեու պուլմագտա իտի, շէօյլէ քի, իլիմճէ պիւյիւք պիր շէյ պուլմուշ վէ եախօտ իհտաս իթմիշ օլտուղու, վէ եէտի սէքիզ սէնէտէն պէրու, օ ուղուրտա սարֆը էզհան վէ էվգաթ իյլէմէքտէ, վէ պուլտուղու հէր նէ իսէ, իւզէրինէ չօգ շէյլէր եազմագտա պուլունտուղու, պէյն էլ էհալի սէօյլէնմէքտէ իտի իսէ տէ, մտատէնին նէ օլտուղունու քիմսէ պիլմէտիկինտէն, հալիյլէ հէրքէս մէրագ իյլէմէքտէ իտի։

Հաթթա, իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, միւմտիլէյհ Ստեփան էֆէնտի պունտան իքի սէնէ գատար մուգատտէմ, պուրտեա թըպպիյէ մէճլիսինէ, Գայսէրիյէտէն, օ խուսուսա տայիր պիր մէքթուպ եազարագ, քէնտի էֆքեարընը անլաթմըշ, վէ ըէսմէն սիւալ օլունտուղունտան, լազըմ կէլէն իյզահաթ վէ ճէվապընտա միւնթազըր պուլունմուշ իսէ տէ, զանն իտէրիզ քի, մէճլիսի մէզքիւր թարաֆընտան եա իհմալ օլունտուղունտան, վէ եախօտ մէեմուլ օլունան էհէմմիյյէթ վիրիլմէտիկինտէն, շիմտիյէ գատար էօյլէճէ գալմըշ իտի։

Դաւիթեան էֆէնտի, պունտան ալթը այ մուգատտէմ պուրտեա կէլմիշ օլտուղունտան, մէզքիւր իլիմճէ պուլուշու հէր նէ իսէ, հալիյլէ տահա զիեատէ թէվաթուր պուլմաեա, վէ պէյն էլ նաս էնվայի ըէնք վիրիլէրէք սէօյլէնմէքլիկէ պաշլամըշ աըր։

Տիւնեատա նէ գատար իլմ ու հիւնէր, վէ սանաթ վէ մարիֆէթ վար իսէ, քեաֆֆէսի տախի պիրէր ատամ իճատը աըր, պունտա տալա շիւբհէ ճայիզ տէյիլ, լաքին պունլարտան պինլէրճէլէրինին իսմլէրի նամայիւմ գալըպ, ֆագաթ բէք ազլարընը իսմլէրի թարիխլէրտէ կէօրիւլմիւշ տիւր, վէ հիչ շիւբհէ եօգ տուր քի, արթըգ պունտան սօնրա, հէր իհտաս վէ իճատ, մէտէնի տիւնեա տէֆթէրինէ կէչէճէք, վէ զիքրի ճէմիլլէրի էպէտի գալաճագ աըր։

Վագտա ալըշմըշ օլտուղումուզտան վէ հազըր պուլտուղումուզտան, պու կիւնքի կիւն պինլէրճէ էն պիւյիւք իճատ վէ իհտասլարըն միւճիտալէրինի տիւշիւնմէքլիկէ, վէ իճատլարընա էհէմմիյյէթի ազիմէ վիրմէքլիկէ հաճաթ կէօրմէքսիզին իսթիֆտտէ իտիպ կիթմէքտէ, վէ ֆագաթ, կէօզիւմիւզէ բէք պիւյիւք կէօրիւնմէքտէ օլան պազը վաբօր, շըմէնտըֆէր, թէլէկրաֆ, վէ ֆօթօկրաֆ կիպի իճատլարըն միւճիտալէրի հագգլարընտա սէնալար օգուեուպ, վէ էսէրլէրի հագգընտա իսէ հայրան օլմագտայըզ, հալ պու քի ազաճըգ տիւշիւնէճէք օլսագ վիճատնըմըզ իսքեաթ օլուր, վէ շէհատէթ իտէր քի, պինլէրճէ ուֆագ պիր շէյ տիր կիպի զանն օլունմագտա օլան իճատլար տախի, վագըթլարընա վէ պուլմագ իչին կիւճլիւքլէրինէ նիսպէթլէ, պու կիւնքի էն պիւյիւք տիւր տէյի իթիգաթ օլունմագտա պուլունան իճատլար գատար հէմ կիւճլիւքլէրի վէ հէմ տէ էհէմմիյյէթլէրի տէրքեար աըր։

Պու խուսուստա եալընըզ պիր գօլտան պիր գաչ միսալ իպրազ իյլէսէք քեաֆի տիր, մէսէլա, հէր կիւն վէ հէր քէսին եէմէքտէ օլտուղու նանը ազիզին մէյտանա կէլմէսի իչիւն, եիւզլէրճէ միւճիտալէրին իճատլարընա թէշէքքիւրէ պօրճլու պուլունմագտայըզ, մէկէրչի քիւչիւք պիր շէյ մի տիր պուղտայըն պէսլէյիճի պիր թօհում օլտուղունու պիլմէք, էքիպ պիչմէքլիկի, վէ եիւյիւտիւպ համուր եաբմագլըզը, մաեա պուլմագլըզը, տթէշ եաբմագլըզը, բիշիրմէքլիկի, տէյիրմէն իհտաս իթմէքլիկի, սապան տէմիրի, էլէք, քիւրէք, վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ տիւշիւնմէք վէ մէվգըի իճրաեա գօյմագ, մէկէրչի եալընըզ պու էթմէք եաբմագլըգ իճատը, վէ եախօտ պիր տթէշ եագմագլըգ իճատը, շիմտիքի էն պիւյիւք իճատլար գատար ճէմիյյէթի պէշէրիյյէ իչին ֆայիտէլի օլմամըշլար մը աըր, վէ օլմամագտամը աըրլար։ Մէկէրչի պիզի եապանիլէր կիպի եա պիւթիւն պիւթիւն չըպլագ կէզմէքլիքտէն, վէ եախօտ քէնտիմիզի պիրէր ազաճ եաբրագլարըյլա սէթր իթմէքլիկէ մէճպուր օլմագլըգտան գուրթարան թարլատաքի բամուգ գօզասընը, գըրտաքի գօեուն սիւրիւսիւնիւն եաբաղըսընը, պիր ուֆագ թըրթըր պէօճէյինին գապուղունու, վէ հյնէ թապիր օլունան պիր քիւչիւճէք իյնէ, մագաս, եիւքսիւք վէ էօրէքէ վէ իյ վէ մէքիք տէյիլ մի տիր։

Կէրչի, չօգ իճատլարըն զուհուրինէ բասթ կէլա վուգու պուլան պազը հալլէր սէպէպիյյէթ վէ գօլայլըգ վիրմիշլէր տիր, լաքին պու ճիւմլէ իլէ տախի, պու խուսուս միւճիտտինին հագգընը էքսիլթէմէզ, չիւնքի, օնու կէօրմէք, տիգգաթ վէ միւթալատ իթմէք, վէ էհէմմիյյէթ վիրէրէք իքմալինէ չալըշմագ տախի պիւյիւք պիր շէյ տիր։

Նէվթօնա, պունտան իքիեիւզ սէնէ էվվէլ, քեայինաթտա հէր շէյին, հաթթա տիւնեալարըն վէ կիւնէշլէրին պիրպիրլէրինի չէքմէքտէ օլմալարընը խապէր վիրէն, ազաճընտան աշաղը տիւշէն պիր թանէճիք էլմա օլմուշ տուր, լաքին, պէնիի տէմին խըլգաթինտէն պէրու, միլեօնլար քէրէ միլեօն ինսանլար, միլեօնլար քէրրէ միլեօն էլմալարըն ազաճլարընտան եէրէ տիւշտիւքլէրինի հէր կիւն վէ հէր սաաթ կէօրմիւշլէր իսէտէ, տիգգաթ իտիպ մէզքիւր իլմի պուլարագ, տիւնեաեա պիւյիւք խըտմէթ իթմիշ օլմագլըգ շէրէֆ ու իֆթիխարընա, տնճագ Նէվթօն լաեըգ օլմուշ տուր։

Էվվէթ, պունտան իքի պին սէնէտէն զիեատէ մուգատտէմ, Սիրագուզա շէհրի ալիմինէ, միզանը մտիեաթը, եանի սուլու էճսամըն պիրպիրինտէն զիեատէ էքսիք ազըրլըզընը էօլչմէքլիք իլմինի տիւշիւնտիւրէն վէ պուլտուրան, համմամտա գուրնա տէրունինտէ եըյգանմագտա իքէն, սուլարըն թաշըպ տէօքիւլմէսի օլմուշ տուր։

Արշիմէտ մէզքիւր իլմինի վէ եախօտ հիսապընը պուլտուգտա, օ գատար սէվինմիշ վէ շէվգէ կէլմիշ տիր քի, չըպլագ օլտուղունու տախի պիր արալըգ ունուտարագ, վէ, «պուլտում, պուլտում» տէյի պաղըրարագ, սօգագլարա գօշմուշ տուր։

Պինլէրճէ վէ միլեօնլարճա իլմ ու սանաթլար պուլունմուշ տուր, լաքին, տահա սօնու կէլմէմիշ տիր վէ կէլմէյէճէք տիր, տահա պինլէրճէ վէ միլեօնլարճա իճատ ու իհտասլար պուլունտուղու կէօրիւլէճէք տիր։

Պունլարտան պիրինի տախի Ստեբան էֆէնտի պուլմուշ օլմագտա օլտուղուն իտատա իթմէքտէ իմիշ. չօգ իյի իֆթիխար իտէր վէ մէմնուն օլուրուզ, լաքին, շունա էսէֆ իտէրիզ քի հէմ պու կիւնէ գատար զահիրէ չըքաըզընը կէօրմէմէքտէյիզ, վէ հէմտէ տտէթտէն օլտուղու իւզրէ, քիմինին էնինէ, վէ քիմինին տախի պօեունա չէքմէքտէ օլտուղուն իշիթմէքտէյիզ. պէլքիտէ շու խուսուսա զիեատէ սէպէպիյյէթ վիրէն շէյ, միւմտիլէյհին, Արշիմէտ կիպի «պուլտում, պուլտում» տիմէքտէ օլմասը տըր։

Դաւիթեան էֆէնտի քէնտի իտատասընտա մուվաֆֆագըյյէթ իւզրէ պուլունմուշ օլսա տա օլմասա տա պիր տէրէճէյէ գատար թէշվիգաթ վէ զայրէթ, վէ մէմնունիյյէթէ հագգլը աըր, չիւնքի, հէր նէ տէ օլսա, ճէմիյյէթի պէշէրիյյէյէ ֆայիտէլի օլաճագ պիր շէյէ չալըշմագտա օլմասը աշիքեար աըր։

Պու ալէմտէ նիչէ իճատ ու իհտասլար կէօրիւլմիւշ տիւր քի, պիրի եալընըզ չիզկիսինի կէօսթէրիպ, տիկէրի կէօյկէսինի, վէ պիր պաշգասը տախի պօեալարընը վիրմիշ տիր. պիզ արզու իտէրիզ քի, Դաւիթեան էֆէնտինին իճատը, պու խասսէլէրին քեաֆֆէսինէ մալիք պուլունմագտա տըր, ֆագաթ, շայէտ եէնի վէ միւֆիտ պիր շէյ հագգընտա, էն ուֆագ պիր ըշըգ տախի վիրմիշ օլսա, իֆթիխարա շայէսթէ ստեբլաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր։

Իմտի կէրէք քէնտիմիզի, վէ կէրէք քէնտիմիզ կիպի չօգլարը շու մէրագտան գուրթարմագ, վէ էֆէնտիյի մումայիլէյհի միւմքին մէրթէպէ, իլէրուտէ, վէ հինի իգթիզատէ թէշվիգ իյլէմէք նիյէթիյլէ, էօյլէ ըէսմի վէ եախօտ զայրի ըէսմի տավէթլէրէ պէքլէմէքլիկէ հաճաթ կէօրմէքսիզին շու պուլտուղու իլիմ հէր նէ իսէ, պիր ան էվվէլ էհալիյէ պէեան իյլէմէսինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ, վէ ումարըզ քի էֆէնտիի միւմայիլէյ պիզիմ պու խալիսանէ տավէթիմիզէ էհէմմիեէթ վիրէրէք մուճիպի մէմնունիյէթիմիզ օլուր։

1873 դեկտ. 26

. . . . Միւէլլիֆ

Մալիւմի ալիլէրի տիր քի Կէտիկբաշա Ս. Յովհաննէս եկեղեցիսի Տէմիր գաբու ափէթինտէ միւհթէրէք օլմուշ տուր, իմտի անտէն պէրու 8 սէնէ գատար կէչմիշ օլուպ, թիւրլիւ սէպէպլէր իլէ Եկեղեցինին եաբըլմասը կէրի գալմըշ աըր. պու տէֆա թաղեցիտէն պիր պատգամաւորութիւն թէշքիլիյլէ դեկտ. 23 բազար կիւնիւ բաղպէթլու թաղական խորհուրդունա կիտիլէրէք սիւալ օլունտու քի տահա նէ վագթէ տէկին պէօյլէ սիւրիւնէճէք եկեղեցինին եաբըլմասը, թաղական խորհուրդու ճէվապ օլարագ սէօզ վէրտի քի, 61 կիւնէ տէկին ինչալլահ պաշլանըլըր տէյու, պու լաֆլար արձանագրութիւն օլտուգտան սօնրա (ումում թաղեցի նամընա օլարագ թէշէքքիւր իյլէրիզ) թարաֆլարընտան պա թահրիր պիրտէ մէքթուպ եօլլատըլար քի տէրունի մէքթուպումուզտա էօրնէյինի կէօրիւրսիւնիւզ։

Բաղպէթլու պատգամաւոր էֆէնտիլէր,

«Էհալի թարաֆընտան նասպ օլունան պատգամաւորութիւնուզուն թաղական խորհըրդա իթա իյլէտիկի լայիհասընը թաղական խորհուրդ միւլահազտեա տլարագտան, պու պապտէ միլլէթճէ իյլիք իչին սիզտէ օլան տույղուլար թահսինէ լայըգ սաեըպ, մախսուսէն թէշէքքիւր իյլէր։

«Աղիզ Եկեղեցինին եափըլմասընը ուղանըլմասը սէպէպլէրինին մանրամասնաբարընա վարընճաեատաք նասըլ քի լիսանէն սիզլէրէ իֆատէ իթաիք վէ պու պապտէ օլան կիւճլիւքլէրէ ումուտ իտէրիզ քի՝ սիզլէր տախի իսքեաթ օլտունուզ, վէ տէֆաթէն պիրտէ մուհարրէր կիւճլիւքլէրէ մէճլիսիմիզ ղալէպէ իտէր քիմսէլէր օլտուղունա իւմիալէ չալըշարագ մեծպահքա գատար եկեղեցի եափըլմասընա պաշլանմագ իչիւն լազըմ կէլէն էմրլէրի Պապը Ալիտէն ալմաեա վար օլան գուվվէթիմիզի էսիրկէմէյէճէյիզ տիր, վէ տէֆա մէճլիսիմիզին քեաֆֆէսի պու իչին իլէրուլէմէսինէ պիրլիքտէ հազըր օլտուղունու տէրխաթըր իթտիրէրէք ումում թաղեցինին թէէմինաթընա միւսթագիլ պատգամաւորութիւն մագամընա իխպար իյլէրիզ»։

Իմտի գապուլ իտէն Լլն։

Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Կրպա Գ. Միքայէլեան Մինաս Թոգաթլեան

Իմտի բաղպէթլու Միւէլլիֆ պիր գաչ լաֆտա հալը հազըր իւզէրինէ սէօյլէեէրէք խաթմի քէլամ իյլէյէլիմ. էվվէլ էմիրտէ թաղեցի պատգամաւորութիւնու սէչսին իչին սայիր պիր մահալ թախսիս օլունամատըղընտան Եկեղեցիմիզին մատուռու մինասիպ կէօրիւլտիւ, կէրէք թաղային ժողովատա հազըր պուլունսուն իչիւն, վէ կէրէք ժողով մատուռտա օլսուն իչիւն Արժանապատիւ Քարոզիչիմիզէ տավէթ իթտիիսէք տէ ճէմիմիզի թէշէքքիւրէ պօրճլու պըրագարագ պուեուրուն տէտի, վէ քէնտուսիտէ դեկտ. 16 բազար կիւնիւ Եկեղեցինին աւարտումունտան սօնրա, խորհըրդարանտա սէօզ վիրտի քի դեկտ. 20 բէնճշէմպիհ տխշամըսը թաղային ժողովատա հազըր պուլունուր, իմտի վիրտիկի սէօզիւ ունութմասըն իչին դեկտ. 18 սալը կիւնիւ տէֆա պիր մէքթուպլա տավէթ իյլէտի իսէք տէ, (1) հայըֆ պիլինմէզ նէ սէպէպէ մէպնի կէլմէտի, պու պապտէ դեկտ. 23 տէ պատգամաւորութիւն թաղական խորհուրդա կիթտիղինտէ կէրչի Քարոզիչ հայրա պիր գաչ լաֆ վարըաբյատ սէօյլէնէճէք, Նազարէթ էֆէնտի Շահպազ թարաֆընտան վուգու պուլան թէսէլլի պախչ սէօզլէր, էվվէլինտէն կէչմիշ օլան թէքմիլ սէօզլէրի ունութտուրտու, իմտի թէքմիլ թաղական խորհուրդու ազալարընա վաճիպէտէն պուլունան թէշէքքիւրիմիզի թագտիմ իյլէտիքտէն սօնրա, այրիեէթէն Նազարէթ էֆէնտի Շահպազղատէեէ թէշէքքիւր իյլէրիզ։

Ատենադպիր Ատենապետ առ ժամա-

Գ. Յ. Կուրճեան նակեայ Ապ. Ժողովոյ

Մ. Յ. Տէր Յովհաննէսեան

Մեծապատիւ Խմբագիր,

Հայկական ընկերութեանս անօրէն ժողովը թաղիս երկսեռ վարժարանաց համար Բումէլիի եմկաթուղեաց վիճակահանութեան 942700 և

---

(1) Թէքմիլ թաղեցի վէ թաղական խորհուրդ աղալարը էֆէնտիլէր տէ տախի օլ ախշամ, եանի դեկտ. 20 տէ տավէթ օլունուպ, պինէֆս թաղական խորհուրդու հազըր պուլունտուղու թագտիրտէ պատգամաւորութիւն սէչիլմիշ տիր։

942691 թիւ բաղդատումներդ առած՝ և ամենայն ապահովութեամբ պահած է, և երբ որոշուի այն տեղն անմիջապէս պիտի յանձնէ յիշեալ թիւերը վարժարանաց հոգաբարձութեան։

Խնդրեմք մեծապատիւ էֆէնտի վերոգրեալ ազդարարութիւնը 'ի լուր ամենեցուն հրատարակել բարեհաճիք։

1874 յուն. 2 Որով մնամք և.
Սամաթիայ Հայկ. Ընկ. անօրէն
Ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Ճանիկեան Ս. Մէյլանէհեան

ՀԱՅՐԻԿՆ ԽՐԻՄԵԱՆ

«Ես կերթամ Ատեպարանի խաղաղարարեան հետ։»

ԽՐԻՄԵԱՆ

Քանի՛ օտար էին ձայնք, քանի՛ բոհմունքն ապառում,
Այս տըրիտուր էր երկանց, փոխան սիրոյն այս բաժին...
Մախացան սիրտք ընդ բարին, լանջք տրոփեցին չարամոյն,
Եւ ո՛ւր ուրեմն դատակնիք լուան գյոխորդն այն Անկցի՛ն...
Արդարութեան խաղաղիկ՝ Ատեպարանն օթարան
Ա՛նդ անկաւ սիրտ անտրտում, ա՛նդ դիւր գործեաց զիւր անձուկ
Խաղաղութիւն զգեցեալ զէն՝ և անվկանդ հնչեաց ձայն՝
«Մի՛, Հա՛յք, զՀայս վեր ի վայր հարկանէք, ե՛ս ձեզ ՅՈՎՆԱՆ,
«Անլուր ԱՐԾՈՒՈՑՆ չուք և փառք, ՎԱՐԱԳ փափուկ էր իւր բոյն,
«Ծպիրհ են բարձք, պերճութիւնք, անազորոյն է համբաւ,
«Գոռ են գահոյք, Նմա սարք մընան ի գեղ և ի մոյն,
«Լերո՛ւք խաղաղք, երթայ Նա, խաղաղութեան տայ ողջոյն։
«Զայս ժանտաժուտն ամանակ զքառեակ ամ պահանջէր,
«Ինքնայօժար մատչիլ զոհ ի հաւատեալ զարժանին՝
«Թէ ճշմարտին դաւք են փառք, և երախտեաց փոխան խեռ՝
«Վարձք տրդարոյն անզբրաւ՝ չուք և պարծանք անմեկին։»

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆՆ ասաց զայս և անվհեր ա՛ռ զչուն,
Սաւառնեցաւ յԱրարատ, յունկն Հնջեաց իսկուրհուոյն,
Յարեաւ կուսանն Լթախիծս, և սիրտ ի թինդ կարեվեր՝
Զայս որոտաց ի Մասեաց։—«Հա՛յք, դըրժեցիք արդարոյն...»

1873 Դեկտ. 14
Աֆիոն-Գարահիսար
Ն. Մ. Շեշմանեան

Ֆըրանսա սէֆիրի գօնՊոը վոկէ ճէնտպլէրինին, Ֆրանսատան ավատինաէն պէրու, Հասունիսթ էրմէնիլերին մէսէլէսի, քէնտի իսթէտիքլերի կիպի հալ օլունմագ իւզրէ, եանի, Բարա հազրէթլերինին, Օսմանլը թէպատլարընին ուֆագ պիր գըսմընթէչքիլ իտէն Հասունիսթլէր իւզերինէ օլան հագգը հիւքիւմէթի, Պապը Ալի ճանիպինատէն թանըլմագ իւզրէ տիր տէյի կէօրիւնմէքատէ իքէն, պու տէֆա ալտըղընմըզ մալիւմաթը սահիհէեէ նէզարէն, պու մէսէլէ էօյլէ պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր իլերուտէ տահզիեատէ միւշքիլլեշիպ հալ ու թէսվիեէսի մատատէսինին կէրի գալմասընա սէպէպ օլապիլիր։ Պուրատընգատա, նիեէթիմիզ սօն տէֆա օլարագ Հասունիսթ վէ տնտի Հասունիսթլերին իթիքլերի թէշէպպիւսատէն քէնտէ իթմէք տէյիլ տիր, պապը Ալի, Բարանը, Զատը հազրէթի Շահանէ թէպատլարընին ուֆագ պիր գըսմը իւզերինէ հագգը հիւքիւմէթինի թանըլմաղընատա, էմնալ պըրագմըշ օլատագ վէ պունուն նէթիճէսի օլարագ, էշմիածինատէքի էրմէնի կաթուղիկոսունուն տէօրթ միլեօն ըսատա իւզերինէ օլան հագգը հիւքիւմէթինի ըսմէն թանըմատա մէճպուր օլատագ տըր։

Նասըլքի մալիւմ տիւր, Պապը Ալի, պու կիւնէ գատար, մէզքիւր հագգը հիւքիւմէթի ըսմէն թանըմատըպ, եալընըզ մէսնէտաճէ, էշմիածին, Սիս, Աղթամար վէ Գուսաբ Շերիֆ բաթրիքլերինատէն ալտը տերէճէտէ օլան Իսթանպոլ էրմէնի բաթրիի հազրէթլերի իլէ մուխապէրէ իճրասընատա պուլունմագլա իգթիֆա իլէմիշ տիր։ Քէնտ օգուտանլարընընզ չունու տախի տէրխաթը իտէրլէր քի, մանէնէոր Ֆըրանքինին մէմուրիէթի հէնկատընատա, Բարանը, հասունիսթլէր իւզերինէ օլան հագգը հիւքիւմէթինէ տայիր աչըլան մուխապէրաթը պուչա չըգմասը, պուշդա պիր սէպէպէ մէպնի օլմատըպ, իլա, էշմիածինատէքի Քահանանապետին, եանի կաթողիկոս հազրէթլերինին, մէմալիքի մահրուսէտէ պուլունան պիլճիւմլէ էրմէնիլեր իւզերինէ օլան հագգը հիւքիւմէթինին Պապը Ալիտէն թանըլմասը իչին մախսուսէն պիր մէմուր կէօնատէրէճէյի խապէրի, օսմանլը վիւքէլասընա վարիտ օլմասընատան նէշէթ իթմիշ տիր։

Հայկը էվլատլարընընը ըուհանի ըէյիսի, քէնտիսի, թէպատյի տէվլէթի Ալիեէտէն օլան հէմշէհրիլերինին գուրատը իլէ ինթիխապ օլունմուշ օլատուղունա իսթինատէն, մէզքիւր հագգը էլէ կէշիրմէք իսթէմէքատէ իտի։

Ալատըղմըզ մալիւմաթլարա նէղարէն, էշմիածին կաթուղիկոսու հազրէթլերի, հասունիսթլերին մէզքիւր իմթիեազը էլատ իթմէք իւզրէ օլտուգլարընը խապէր ալարագ, Ալի փաշանընն սատարէթի կիւնիւնատէ իթտիյի կիպի, պու տէֆա տախի, մէզքիւր հագգը հիւքիւմէթի քէնտիլեր տախի իսթիհսալ իթմէէ հազրըլանմագատա իմիշլեր։

Հաթթա պապը Ալի, հասունիսթ մէսէլէսի հագգընատա գաթիէն գարարընը պէեատ իտէր իթմէզ, մէէմուրիէթի մախսուսէ իլէ Տէրիսատատէթ կիթմէսի զըմընատա, էրմէնի Սինոդունուն սըր քէտիպի պուլունան վէ էշմիածինին էն միթէպէր ըուհանընատան օլան զատա էմր իթմիշլերատիր։

Լ. Հէրըլ

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 12 յունվ.

Վիւքէլանընն իսթիֆա իթմիշ օլմասընա տայիր. միլէթ մէճլիսինատէ Մ. Բէրարէ, իլղահաթ թալէպ իթմիշ վէ պունա ճէվապէն, տախիլիյէ նազարը Մ. ալ Պէրօկլի, քէլամէ աղաղ իլէ, վիւքէլատա հագգ վիրմիշ վէ վիւքէլա հագգընատա ումում ազայի մէճլիսին էմնիեթինի թալապ իլէմիշ տիր։ Պունուն իւզերինէ, մէճլիսին սաղ թարատա, վիւքէլա 389 րէյ իլէ էմնիեթ գազանմըշլար վէ պինատէն ալէյհ իսթիտալարընը կէրի ալմըշլար տըր։

ԱՎՕՏՐԻԱ-ՄԱՋԱՐ

Վիեննա։ 13 յունվ.

Իմբերատօր հազրէթլերի, փետրվարի 9 տա Սէն-Բէթերսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլերին ըրիֆագաթընտա, եալընըզ Մ. Շեվրկէլ պուլունաճագ տըր։

Հէրնէ գատար պօրսա գարանտաղը էսնատէ պիր ազ տուրկուն իտի իսէ, քեազըլլար էյի թութուլմագատա իտի։

ԻՄԲԱՆԵԱ

Մատրիտ, 13 յուն.

Գարթաժէն թէսլիմ օլաու։

Ասըլարընն մէճլիս ազալարը իլէ բըրանկատա հիւքմ օլունանլար, Նիւմանցիա նամ վարօրա ըաքիպէն ֆիրար իյլէտիլէր։

Հիւքիւմէթին ֆըրգայի տանանմասը, Աֆրիգա սէվահիլինէ տաղրու պունլարը գովալատը։

ԹԻՒՃԱՌԻՑԻ

Լիվերբուլ, 10 յունվար

Միտ. Ն. Օր. բամուզու	8 1/2 5/8
Տօլարա էյի ճինս	5 1/2
Պու կիւնքի սաթըշ, 12,000 պալէս	
Բիացա գավի	
Հաֆթա սաթըշը 39,000 պալէս	
Մէվճուտ մալ 392,600 »	

Լօնտրա, 10 յուն.

Աֆիոն	24 24
Թիֆթիգ	33 1/4
Զաթ իրէյի	22
Ճէհրի ին. լիր.	6 7

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ռ. մ. 2 Յունվար տիշամ գար.	47-20
» 3 » սապահ աչըլար գր. քս	47-34
էն երիքսէք	47-36
էն աշագը	47-19
» » սատթ 6 1/2	47-19
Իսթէրլինկ 1865	310
» 1867 » »	310
» 1869	272
» 1872 Ա Բ	
Գրէտի ժէնէրալ	9 15
Սօսիէթէ ժէնէրալ գազսիօնլարը	7-12
Սօսիէթէ Օթթոման	4 00
Սատամպոլ պանգասը ազսիօնլարը	4-16
Պանգ տը Գոմէրսիալ	
» Պալթանի	
» Վէրիսի	
» Սօսիէթէ Օսթրօ Թիւրք	300
Շեմէնտըֆէր սէհիմլէրի էսկի	110 00
» » եէնի	48 00
Թրամվայ հիսսէլէրի գուրօն քէսիք	810
Գրէտի Հէլլէնիկ 4 ֆրանգ ըսքօնթօ	
Լօրիում մատէնի ազսիօնլարը 14 ըսգօնթօ	
Գուրօն սքօնթօսու	80 բարա
Ագէմ ֆարիզի	16-17
Ռէբօր	17-1/2
Հէվալէսիդ	19

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 3/4 իւչ այ վատէ իլէ
. Ֆրանք 22 85 » » » »

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ 3 ՅՈՒՆՎԱՐ

Ինկիլիզ լիրասը	111 00
Ֆրանսըզ ալթունու	87-32
Բօլ	90 00
Գըրըմից ալթունու	51-15
Պէեազ մէճիտիէ ֆարդը	101-35
Մէթալիք ֆարդը	104-10
Պագըր	122-00
Պէհրէկ	104-00
Քառասուն գայմէսի	6 70 գարիք

ՏԱԼԽԻԼԻՑԷ

Վալիտէ սուլթան հազրէթլերի թարաֆընատան, մէշհուր Գըրիւպ ֆապրիգասընա սըբարբէշ պուլրուլմուշ օլան 60 գըթա գուլրուգատան տօլը թօփլարատան պու քէրէ 30 գըթասը վիրուտ իտէրէք, թօփխանէյի ամիրեէթ թէսլիմ օլունմուշ տուր։

—Ալը կիւնիւ, սատրազամ հազրէթլերի, մապէյնը հիմատեունա ազիմէթլէ հուզուրը հազրէթի բաշիշահիեէ չըգարագ, պազը մուհիմմ մատատէլերի տրզ իլէմիշ տիր։

—Իսբանեա մասլահաթկիւզարը, պէրապէրինատէ սէֆարէթխանէնին պիրինճի թէրճէմանը օլատուղու հալատէ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիեէ ազիմէթլէ, սատրազամ հազրէթլերի վէ խարիճիեէ նազարը բաշա հազրէթլերի իլէ միւլագաթ իլէմիշ տիր։

—Ինչատաթը պահրիեէ տայիրէսի տիրէքթօրու Ահմէտ փաշա հազրէթլերի, Ինկիլթէրատա հիւքիւմէթի սէնիեէ հիսապընա օլարագ տէրատէթի ինչա օլան իքի գըթա զըրխալը ֆըրգաթինլերի մուայեէնէ իլէմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն, Ինկիլթէրատա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իլէմիշ տիր։

—Թիճարէթ նէզարէթինատէ թէէսիս օլունան զիրատաթ մէճլիսի պիր վագըթտան պէրու իչէ միւպաշէրէթ իտիպ, եազընատա, մէմալիքի մահրուսէտէ զիրատաթընն նէ հալատէ պուլունուղունա տայիր պիր ըսբօրթօ գալէմէ ալճաղը վէ սայիր պիր թագէմ իսլահաթլար սըրասընատա, պիր տէ զիրատաթ պանգասընընն քիչատա օլունաճաղը, Լէվընթ թայմատա օգունմուշ տուր։

—Իրանատա Միրզա Եուսուֆ խան գաթլ իտիլմիշ տիր տէյի Թիֆլիսատէքի Մշակ զազէթասընընն վիրտիի հովատիսի Մեղու Հայաստանի եալանա չըգարարընը կիպի, Բարիսատէքի Իրան սէֆիրի հազրէթլերի տախի, ժուրնալ տէ Տէպա զազէթասընա պիր մէքթուպ եազըպ, Մշակըն վիրտիի մէզքիւր հավատիսին եալան օլատուղունու պիլտիրմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

Վարդուկեան էֆէնտի, ինթիխապքէրատէսի օլան ուսուլ իլէ տէօրթ այ զարֆընատա ինկիլիզ լիսանընը թալիմ իթտիրէճէկինի պունատան էվվէլլան վէ իքի այ գատար տէվամ իթտիքատէն սոնրա, քէնտի մուհիմմ պիր իշինատէն սօնրա պիզզարուր տէրսի թատիլէ մէճպուր օլմուշ իտի։

Էֆէնտիի միմարիէյի, միւատէթը թատիսիլ օլան կայը թէմամ իթմէք իչիւն էվվէլճէ տէրսէ կէլէնլերէ իքի այ տահա տէրս վիրէճէկինի վէ օնատան սոնրա եէնի տէրսէ պաշլատաճաղընը պու սէֆտա թէքրարէն իլան իտէր։

Տէրսլէր, Ուզուն չարշը պաշընատա վագը Շերիֆ բաշա խանընատա վիրիլէճէք տիր։

Էհլիեէճ ու տիրատէթի իլէ չօգլարա մալիւմ օլան զայրթլէ էհլի ըրզ պիր զաթ, իսթանպոլ մէքթէպլերինատէն պիրիսինատ կարավարիչլիք իթմէք իսթէտիկինատէն, լիւզումու օլանլարըն, մաթպատամըզա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

(Ն Է Վ ԻՑ Է)

1871 սէնէսինատ Մարսիլիատա վուգու պուլան ուլղունսուզլուգ էանասընատա, պէլէտիյէ մուհաֆըզ ասքէրլերի, Մէյհհուն նամ կէչիա եօլուն իւզերինէ թիֆէնք պօշալթագլարը սըրատա, Մ. Միխալիւտիս նամ քիմէսնէ, Մարթինօ գահվէխանէսինատէն տիշարը չըգմագատա օլատուղունատան, քէնտիսինէ գուրշուն թէսատիֆլէ ատաղը թօբալանը վէ ատաղընը պէօյլէճէ սագաթլանմասընը մէսու-

լիեէթի, Մարսիլեա չէհրինէ այիա տիր տիեէրէք, տավա աչմըշ վէ տավատա հագգլը չըգարագ, 50 պին ֆրանգ թազմինաթ ալմըշ տըր։

—Բարիստէ ատամըն պիրի, կէչէնտէ 25 սանթիմէ էսկի պիր քիթապ ալըպ, իչինտէ, 10 պին ֆրանգլըգ պիր խաղինէ պօնօսու պուլմուշ տուր։

—Տըրօտ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Ավսթրիա օրտուսու զապիթլէրինտէն Մ. Ֆ... կէչէնտէ, Շօսէ ա'Անթէն սօգաղընտա վագը խանէսինէ կիտէրքէն, ֆիղան ու ֆիրեատ սէտասը իշիտիպ, տէօրթ թարաֆընա կէօզ կէզտիրիր, վէ պիր խանէնին արապա գաբուսունուն քէօշէսինտէ պիր կէնճ գըզըն աղլամագտա վէ չէօմէլիպ օթուրմագտա օլտուղունու կէօրիւնճէ, մէզպուրէյի տճըեզ, նիչին աղլաեօրսըն տէյի սիւալ իտէր վէ մէզպուրէ տէ, քէնտիսինի պաշտան չըգարըպ սօնրատան եիւզ իւսթիւ պըրագմըշ օլան պիր տատմըն արգասը սըրա կիթմէք իւզրէ, անա վէ պապասընըն էվինտէն գաչմըշ վէ շիմտի տէ, էվէ կիթմէեէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ, վէ իքի կիւնտէն պէրու աղզընա էթմէք բարչասը գօյմամըշ օլտուղունու, էսրար եօլլու պիլտիրիր, վէ պու սէօզլէրի պիթիրտիքտէ իւզէրինէ պիր պայկընլըգ կէլիր։

Մ. Ֆ.. խանէսի պիր իքի տաըմ էօթէտէ օլտուղունտան, մէզպուրէնին էլինտէն թութուպ էվինէ կէօթիւրիւր վէ էօյլէ պայկըն օլարագ պիր գօլթուգ սանտալեասը իւզէրինէ օթուրթտուրուր վէ գալպէ գուվվէթ վիրիճի իլաճ ալմագ իչին տիշարը չըգար վէ խանէեէ ավտէթինտէ, էվտէ քիմսէյի պուլմազ։ Մէզպուրէ, Մ. Ֆ.նին տիշարը չըգարըղը սըրատա, պիր թագըմ գըյմէթտար էչեա գալաբըրը ֆիրար իյլէմիշ իտի։

—Մարսիլեատան եազաբգլարընա կէօրէ, Պազէն կէչէն դեկտեմբերին եիկիրմի սէքիզինճի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա, տէմիր եօլու թըրէնի իլէ Մարսիլեատա վասըլ օլմուշ տըր։ Քէնտիսինին պուլունտուղը վակօնտա օղլու իլէ իքի եէկէնի վէ եավէրի միրալայ վիլթ վէ արգատաքի վակօնտա, պիր զապթիեէ պին պաշըսը իլէ պիր գաչ զապթիեէ պուլունմագտա իտի։

Միւմայիլէյհ չըմէնաքֆէր իլէ Մարսիլեատա Էնթիպ նամ մահալլէ կիթմիշ, վէ օրատան սանտալ իլէ, քէնտիսինի Սէն Մարկրիթ ճէզիրէսինէ կէօթիւրմէք իւզրէ թախսիս իտիլէն Բէն նամ վաբօրա կիթմիշ տիր։

—Կէչէնլէրտէ Ֆրանսանըն մէշհուր շաիրլէրինտէն Վիքթօր Հիւկօնըն օղլու Ֆրանսօանըն վէֆաթը թէլէկրաֆ խապէր վիրմիշ իտի։ Պու քէրրէ Բարիս ղազէթալարընըն եազաբգլարընա կէօրէ, միւթէվէֆանըն ճէնազէսի պէօյիւք ալայ իլէ տէֆն օլունաճագ մահէլլէ նագլ օլունմուշ, վէ պու ալայտա Ֆրանսանըն կէրէք շիմտիքի վէ կէրէք էսքի վիւքէլասընտան վէ մէշհուր միւէլլիֆլէրտէն վէ սայիրէտէն եիրմի պին քիշիտէն զիեատէ քէսան պուլունտուղու միսիլլու, բէտէրի տախի ճէնազէսինին արգասընտան կիթմիշ տիր։

Ճէնազէ, տէֆն օլունաճաղը վագըթ Ֆրանսա մէշհուր միւէլլիֆլէրտէն Լուի Պլան պիր նութգ սէօյլէեէրէք, միւթէվէֆանըն թէէլիֆաթընը թատատ (սայմազ) վէ պէեան իյլէմիշ տիր։

Իշ պու ղալապալըգտա պիր ֆէնալըգ վուգու պուլմամըշ տըր։

—Ըզվիցէրտէ թապ ու նէշր օլունան ղազէթալարտան տէօրտիւնիւն Ֆրանսա մէմալիքինէ կիրմէսի ճիւմհուրիեէթ թարաֆընտան մէն օլունմուշ, վէ պունտան պաշգա պիր խայլի կազէթանըն տահա, մէմալիքի մէզքիւրէեէ կիրմէսի գավիէն մէն օլունմուշ օլտուղու ղազէթալարտա օգունմուշտըր։

—Պէրլինտէ պուլունան Ալմանեա ասքէրի Մօժէր ուսուլինտէ իյնէլի թիւֆէնք իլէ տօնաթըլմըշ օլտուղունտան, եագընտա Պավիէրա ասքէրինտէն պաշգա ումում Ալմանեա ասքէրինին տախի իյնէլի թիւֆէնք իլէ սիլահլանտըրըլմասը մուգարրէր պուլունմուշ, վէ թօբճու ասքէրինճէ տախի իսլահաթ իճրասընա սիւրաթ իլէ տէվամ օլունմագտա օլուպ, իշպու իսլահաթտան պիրի տախի մէվճուտ ասաքիրին եիւքլէրի խաֆիֆլէթտիրիլէրէք, չանթալար քիւչիւտիւլմէքտէ վէ տեագ գապլար տախի պաշգա թարղտա եաբըլմագտա օլտուղու Պէրլին ղազէթասընտա օգունմուշ տուր։

—Բրօթէսթանլարըն քիւչիւք բասգալեասընտա, Լօնտրա քիլիսէլէրինտէ Աշանթի մուհարէպէսինտէ ինկիլթէրա ասաքիրինին ֆիւթուհաթը իչին տուա օլունմասը հիւքիւմէթ թարաֆընտան բուհանի բէիսլէրէ պէեան օլունմաղլէ եէվմի մէզքիւրտէ ումում քիլիսէլէրտէ տուա օլունմուշ վէ բէք չօգ ղալապալըգ պուլունմուշ տուր։

Էվրօպալը էլմաս թաճիրլէրինտէն պիրի, կէչէնլէրտէ Լօնտրատան 150 պին ֆրանգլըգ միւճէվհէրաթ սաթըն ալարագ չանթասընա գօյմուշ վէ Տուվուրտան վաբօրա պինիպ գամարա օտալարընտան պիրինէ կիտէրէք իշ պու չանթաեը եաթաճաղը եասաբղըն ալթընա գօյմուշ տուր։

Պու օտատա օլան ըէֆիքի եօլտա մէրգումէ պիր սիկարա իգրամ իյլէմիշ վէ պու թիւճճար սիկարաեը իչէր իշմէզ, ույգու կէլէրէք, օ արալըգ վաբօր Գալէ նամ իսկէլէեէ եէթիշմիշ տիր։ Գամարօթ եօլճուլար չըգարըղը սըրատա, թաճիրին օտատան չըգմատըղընը կէօրիւնճէ օտանըն գաբուսունու աչմըշ վէ ույգուտա օլտուղունու անլաեարագ մէրգումու ուեանաբրմըշ տըր։

Հէրիֆ ույգուտան գալգար գալգմազ չանթաեը արամըշ իսէ տէ, պուլամամըշ վէ օ տատմըն վիրտիկի սիկարանըն էսրար իլէ եաբըլաբղընը անլամըշ տըր։ Գալէեէ չըգարըգլարընտա հէր նէ գատար գամարա տեագատաշընը արամըշ իսէ տէ, մէրգում օրատան սիվիշի գօմուշ տուր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՎԱԳԱ

Բէթրսպուրկտա պիր խանէտէ վուգու պուլուպ, գօմէտիտճըլար իչին շտեանը տիգգաթ վէ օլտուգճա ղարտիպի տհվալտան օլան պիր վագա հագգընտա, Վօտ ղազէթասընտա շու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր։

Ըօն վագըթլարտա Նօվէրճէֆ էեալէթի սուլհ մէճլիսի ըիեասէթինտէ պուլունան Չիգաչէֆ նամընտա պիր զաթ, խայլի միւտտէթտէն պէրու էվլի օլուպ, հալպու քի զէվճէսինտէն այրը տուրմագտա իտի։ 1866 սէնէսինտէ մէրգում Նօվէրճէֆլի Տ. իսմինտէ պիր տօսթունուն խանէսինտէ իգամէթ իտուպ, պու էսնատէ խանէ սահիպինին գըզգարընտաշը իլէ աշինալըգ բէյտա իթմիշ տիր։

Պու աշնալըգ մուհապպէթ ու մուաշագա տէրէճէսինէ գատար վարմըշ իսէ տէ, մատամ Չիքաչէֆին զէվճի իլէ պարըշմագ իւզրէ գօճասընըն նէզտինէ կէլտիկինտէն տօլտեը, պու մուհապպէթ անճագ պիր գաչ հաֆթա սիւրմիւշ տիւր։

Մէրգում զէվճէսիյլէ Բէթըրսպուրկա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգարըգտան ալթը այ սօնրա, մատմուազէլ Ն., Մ. Տ. եէ նըշանլանարագ, տիւեիւնիւնտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, Մ. Չիգաչէֆի տավէթ իտէր։

Մ. Չիքաչէֆ արալարընտա օլան մաճէրատան (կէչմիշտէն) սօնրա տիւեիւնտէ պուլունմագ իսթէմէզ իսէ տէ, շիւբհէեէ եէր պըրագմամագ իչին տիւեիւնտէ հազըր օլմասը էհէմմ օլտուղունա տայիր, մատմուազէլ Ն.նըն վուգու պուլան իսրարընա նիհաեէթ տաեանամաեըպ, 1867 սէնէսի յուլիսինտէ, քէնտի էսքի մահպուպէսինին տիւեիւնիւնտէ պուլունուր, վէ մէրգում գըզ կէչմիշ հալլէրի հագգընտա հիչ պիր սէօզ իթմէմէսինի Մ. Չիքաչէֆտէն թալէպ իթտիլինտէն, մէրգում տախի 7 սէնէ պու սըրրը քիմսէեէ աչմազ։

Կէչէն յուլիս այընտա Մ. Չիքաչէֆ Նօվէրճէֆէ կիտիպ, սօգագտա Մ. Ն. եէ թէսատիւֆ իթմիշ, վէ մէրգում տախի զէվճէսինի կէօրմէք իւզրէ քէնտիսինի խանէսինէ տավէթ իթմիշ տիր։ Պունլար եօլտա շունտան պունտան սէօյլէշէրէք, խանէեէ վասըլ օլտուգլարընտա, Մ. Ն. միւսաֆիրինի զէվճէսինին օտասընա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա, անախթար իլէ գաբուեու գաբամըշ վէ պու սըրատա Մատամ Ն. տախի Մ. Չիքաչէֆէ «գօճամըն հուզուրունտա պիր մատտէեէ տայիր սէնինլէ իյզահաթա կիրիշմէք իսթէրիմ» տէտիքտէն սօնրա, մէրգում իլէ քէնտի պէյնինտէ կէչէն տհվալ հագգընտա ուզուն ուզատըեա սէօյլէմիշ վէ պէօյլէլիքլէ կիւեա քէնտիսինի Մ. Չիքաչէֆ ալատաբզ պաշտան չըգարմըշ օլտուղունու անլաթմագ իսթէմիշ տիր։

Մ. Չիքաչէֆ սիւքիւթ իտիպ, պիր գարընըն քէնտի գօճասը հուզուրունտա էսրար օլարագ սէօյլէտիկի պազը շէյլէրին մէյտանա չըգարմասը զատէլիեէ եագըշաբրամամըշ, վէ սօնրատան պու աօլապ քէնտիսինէ մէճհուլ օլան պիր մագսէտէ մէպնի գուրուլմուշ օլտուղունու անլամըշ տըր։

Օլ արա մատամ Ն. հիքեաեէսինի պիթիրտիքէն սօնրա, Մ. Չիքաչէֆէ պիր տապանճա վէ պիրտէ խանչէր վէրիպ, կէչմիշ հալլէրին ունուտուլմասը իչին քէնտիսինի էօլտիւրմէսինի թէհտիտէն իխթար իյլէմիշ տիր։

Մ. Չիքաչէֆ պէօյլէ պիր տճայիպ թէքլիֆտէն օ տէրէճէ շաշըրըր քի, նէ սէօյլէյէճէյինի պիլմէյիպ տիւշիւնմէեէ վագըթ իսթէր։

Մ. Ն. վէ զէվճէսի մէրգումը պիր գաչ տագըգա տիւշիւնմէք իւզրէ եալընըզ պըրագմագ իչիւն քէնտի օտալարընտա մէքս իտէրլէր։

Միւճիւզէ նէվինտէն օլարագ, տբանսըզ պիր միսաֆիր իւսթէ կէլէրէք, օ կիւնիւ Մ. Չիքաչէֆ պու տուզագտան գուրթուլապիլմիշ տիր։

Պու վագատատան սօնրա, Մ. Չիքաչէֆ արթըգ սիւքիւթ բէրտէսինի եըրթարագ, իւսթէ կէլմէսի իլէ քէնտիսինի գուրթարան զաթա, հէր պիր շէյի նագլ իթմիշ, վէ Մ. Ն. վէ զէվճէսինէ 15 կիւնտէն խանէլէրինէ կիտիպ թէքլիֆլէրինի իյֆա իթմէք իչիւն վէրտիյի սէօզիւ իճրաեա քէնտիսինի պօրճլու սայմաեարագ, տէրհալ Սէն Բէթըրսպուրկա կիթմէեէ հազըրլանմըշ տըր։

Մէրգում Սէն Բէթըրսպուրկաա, Մ. Ն.նըն քէնտիսի իլէ տիւէլլօեա չըգմագ իւզրէ շէհրի մէզքիւրէ կէլմէք նիեէթինտէ վէ հազըրլըղընտա օլտուղունու խապէր ալարագ, ագրապասընըն նասիհաթը իւզէրինէ, տիարը տիսէրէ կիտէճէյիմ տէյու պիր թէվաթուր չըգարըր վէ Քրասնօէ–Սէլօեա կիտէր։

Մ. Ն. վէ զէվճէսի Բէթըրսպուրկա վասըլ օլարագ, մէզքիւր թէվաթուրա ինանմըշ, վէ մէրգումը տիեարը տիսէրտէ եագալամագ էմէլի իլէ, քէնտիլէրի տախի եօլա չըգմըշլար տըր։

Պունլար ալատանըգլարընը անլատըգլարը կիպի, կէրի տէօնիւպ վէ պու արա Մ. Չիքաչէֆ Բէթըրսպուրկա ավտէթլէ, գըզ գարընտաշընըն խանէսինտէ պուլունտուղունտան, վէրտիյի սէօզիւ իճրա իթմէտիյի իչին մէրգումէ թահգիրամիզ պիր մէքթուպ եազարլար։

Պիր ազ վագըթ սօնրա, Մ. Ն. պիր տավատա շէհատէթ իթմէք իչին, Նօվէրճօֆա կիթմէեէ մէճպուր օլմուշ վէ պատէհու եինէ զէվճէսի իլէ պէրապէր իքինճի տէֆա օլարագ Բէթըրսպուրկա կէլմիշ տիր։

Մ. Չիքաչէֆին ագրապասընտան պիրի, քէնտիսի տախի հազըր օլտուղու հալտէ, մէրգումանէ պու պապտէ իյզահաթ իթասը իլէ իշէ նէթիճէ վիրմէսինի քէնտիսինէ նասիհաթ իթմիշ վէ Մ. Չիքաչէֆ տախի պու սուրէթէ մուվաֆագաթ իթմիշ իսէ տէ, ագրապասը, Մ. Ն. վէ զէվճէսինին կէլտիլի վագըթ հազըր պուլունամատըղընտան, Մ. Չիքաչէֆ եալընըզճա մէրգումանըն քէնտիսինէ պէքլէտիքլէրի օտաեա կիտիպ, իյզահաթ վիրմէեէ պաշլար։

Մ. Ն. պու իյզահաթա գանմագ իսթէմէյիպ, մէրգումու տիւէլլօեա տավէթ իտէր վէ Մ. Չիքաչէֆ թարաֆընտան իթիրազ վուգուինին իւզէրինէ, Մ. Ն. էլինտէքի պըչագ իլէ մէրգում իւզէրինէ հիւճում իտիպ պիր գավղա տըր գօբար։

Պու արա Չիքաչէֆին ագրապասը իւսթէ եէթիշիր, վէ իքի խասմին տէօյիւշմէքտէ օլտուղունու կէօրէրէք, Մ. Ն.ըն իւզէրինէ հիւճում իտուպ թութտուղու կիպի պիր սէտիր իւզէրինէ աթար։ Մէրգում, Մ. Ն.նըն էլինտէ պուչագ պուլունուպ, Մ. Չիքաչէֆին տախի ճիեէրինտէն եէտի եէրտէն վուրուլարագ գան ագմագտա օլտուղունու պու արա ֆարգ իտէր։

Մէճրուհ, սինիրլէրի թահրիք օլունմասընտան քէնտիսինէ պիր գուվվէթ կէլիպ գաթիլին իւզէրինէ հիւճում իտէր։

Պու արա մատամ Ն. ճէպինտէն պիր րիվօլվըր չըգարարագ, Չիքաչէֆ իւզէրինէ իքի տէֆա պօշալթըր իսէ տէ գուրշուն բասթ կէլմէզ։ Նիհաեէթ րիվօլվըր սէսինի ալըպ գօշան էվ ուշագլարըն մուավէնէթի իլէ, գաթիլլէրին իքիսիտէ թութուլուր։

Մ. Չիքաչէֆին ալարզը եարալարտան միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթտիկի սօնրատան խապէր ալընմըշ տըր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱՋԷԹԱ
ԵԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճչէմպիհ բազարընտա
Ն. 41 Իբսի խանընտա